

ProCredit Bank

**Ce trebuie să cunoașteți
despre o bancă**

Dragi clienți / prieteni,

Noi, angajații ProCredit Bank, am decis să scriem și să publicăm această broșură pentru dvs.

În ultimii ani piața bancară din Republica Moldova a demonstrat o ascensiune stabilă, înregistrând 15 instituții bancare într-o țară relativ mică, precum este Republica Moldova. Pe măsură ce competiția a devenit mai strânsă, băncile au început să diversifice produsele bancare și să ofere servicii convenabile și utile pentru fiecare client. Totuși, se pare că lipsește un element foarte important – instruirea clienților și anume a persoanelor fizice, astfel încât ei să înțeleagă mai bine ce le poate oferi o bancă și să fie în măsură, totodată, să aleagă serviciile și produsele care li se potrivesc cel mai bine.

În general, dezvoltarea sectorului bancar din ultimii ani a prezentat un progres plauzibil. Iar dvs. sunteți cei care ați participat la obținerea acestui succes. Scopul broșurii date este de a explica esența operațiunilor bancare și de a atenționa asupra aspectelor principale ce țin de obținerea unui credit bancar de către persoanele fizice.

Această broșură este destinată anume persoanelor fizice. Sperăm că astfel vom contribui la sporirea conștientizării realității despre cum funcționează o bancă pentru sectorul persoanelor fizice și cel mai important, sperăm să fie utilă pentru dvs.

Cu stimă,
Angajații ProCredit Bank

Cuprins

1	Mesajul Guvernatorului Băncii Naționale a Republicii Moldova, Dorin Drăguțanu	3
2	Mesajul Managerului General ProCredit Bank din Moldova, Dr. Ilinca Rosetti	3
3	Despre bănci	4
4	Cum alegeți banca, care corespunde cu necesitățile dvs.	6
5	10 lucruri importante pe care trebuie să le cunoaștem despre credite	9
6	4 lucruri importante pe care trebuie să le cunoaștem despre economii	15
7	Cum elaborăm bugetul familiei	17
8	Anexă	18

Dorin Drăguțanu
Guvernator
Banca Națională a Moldovei

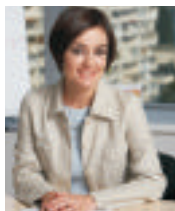
Competitivitatea unei instituții depinde în mod direct de încrederea clienților existenți sau potențiali. Pentru a obține succes în condiții de concurență aspră, este nevoie ca afacerea să se bazeze pe principiile transparenței și managementului efectiv.

În acest scop, Banca Națională a Moldovei a impus un șir de cerințe aferente dezvăluirii informației, care au fost elaborate ținând cont de practica internațională general acceptată în domeniu. Astfel, au fost stabilite criteriile și modul de dezvăluire a informației ce ține de activitatea financiară a băncilor. De asemenea, au fost stabilite cerințe minime față de dezvăluirea caracteristicilor și condițiilor de funcționare a produselor și serviciilor oferite de către bănci, inclusiv a celor de acceptare a depozitelor și de acordare a creditelor, publicarea informației cu privire la structura organizatorică, denumirea comitetelor specializate existente, lista filialelor și reprezentanțelor, lista persoanelor autorizate să angajeze banca și factorii de resort autorizați să primească și să soluționeze sesizările / reclamațiile clienților etc.

Sperăm că această broșură va constitui un ghid util pentru o mai bună înțelegere a produselor bancare oferite de către băncile din Republica Moldova.

Dorin Drăguțanu
Guvernator Banca Națională a Moldovei

Mesajul Managerului General ProCredit Bank din Moldova, Dr. Ilinca Rosetti

Dr. Ilinca Rosetti
Manager General
ProCredit Bank

Una dintre prerogativele necesare dezvoltării unui sistem bancar loial și stabil, bazat pe crearea și menținerea relațiilor de lungă durată cu clienții, este reprezentat de existența unor cunoștințe elementare în domeniul financiar în rândurile populației. Pe de o parte, instituția bancară trebuie să prezinte informația cu privire la serviciile oferite într-un mod transparent, accesibil și într-un limbaj ușor de înțeles pentru clienți și, pe de altă parte, clienții trebuie să fie încurajați în a înțelege și compara avantajele și dezavantajele fiecărui produs, pentru a putea fi în măsură să ia decizia corectă cu privire la alegerea băncii cu care lucrează sau a serviciului pe care își propun să îl utilizeze.

ProCredit Bank intenționează să contribuie la dezvoltarea sistemului bancar din Republica Moldova și astfel, prin această broșura, dorește să informeze publicul larg despre ce este un serviciu bancar, despre aspectele relevante ale riscului de credit pentru persoanele fizice, cât și despre alte lucruri – despre care nu s-a scris niciodată într-o manieră ușor de înțeles, în afară de literatura de specialitate economică.

Broșura „Ce trebuie să cunoașteți despre o bancă” are un caracter informativ și este publicată de ProCredit Bank cu scopul de a fi de folos persoanelor fizice din Republica Moldova, indiferent de banca cu care aceștia lucrează. Totodată, sperăm că această broșură va contribui la consolidarea practicilor de afaceri în raport cu deservirea persoanelor fizice pe piața bancară moldovenească.

Dr. Ilinca Rosetti
Manager General ProCredit Bank

Ce este o bancă

Banca este o instituție financiară ce are ca activități principale atragerea depozitelor și acordarea creditelor. Banca păstrează în siguranță banii clienților în formă de depozite, pentru care oferă o anumită dobândă și ulterior investește acești bani în formă de credite, iarăși, cu o anumită dobândă.

Dvs. puteți să încredințați băncii banii dvs. în orice moment, pentru a-i păstra în siguranță, iar banca îi va utiliza plasându-i în credite acordate unei alte persoane care are nevoie de bani pentru a-și finanța propria afacere sau pentru a-și îmbunătăți condițiile de trai. În alt caz, această persoană puteți fi chiar dvs.

Totul se rezumă la mediere: banca atrage fonduri sub formă de depozite la care plătește sau nu dobândă, și acordă credite în baza resurselor atrase.

Spre deosebire de companiile care sunt angajate în producere sau prestarea serviciilor, **banca exercită o funcție specială în cadrul economiei:** posibilitatea de a finanța agenții economice, astfel contribuind la dezvoltarea economiei în ansamblu.

Serviciile oferite de o bancă clienților - persoane fizice

Banca oferă clienților diverse tipuri de servicii și produse bancare. Acestea se împart în câteva grupe principale:

- **Conturi**
- **Credite**
- **Carduri de plată**
- **Electronic - banking**

Conturile sunt utilizate pentru efectuarea tranzacțiilor – plăți naționale și internaționale, așa-numitele transferuri de bani. Conturile pot fi utilizate pentru diferite tipuri de plăți și în diferite valute. Cele mai semnificative conturi prevăzute pentru clienții unei bănci sunt conturile curente și cele de economii.

Contul curent este destinat clienților pentru efectuarea diverselor tranzacții. Persoanele fizice pot folosi contul bancar, în mare parte, pentru a primi salariul, totodată el poate fi folosit și pentru primirea sau efectuarea plăților. Titularii conturilor curente pot fi studenții, pensionarii, șomerii, antreprenorii, producătorii agricoli și alții.

Contul de economii oferă diverse beneficii și oportunități de acumulare a banilor. Când depuneți banii dvs. într-un cont de economii, banca vă recompensează, adăugând o anumită sumă de bani, iar această sumă adăugătoare se numește dobândă.

Serviciile oferite de o bancă clienților - persoane fizice

Creditul reprezintă banii pe care îi împrumutați de la o bancă, printr-o obligație contractuală de rambursare. Creditele pot fi obținute cu un scop anumit, motivul elementar fiind îmbunătățirea condițiilor dvs. de trai, fără a vă pune în pericol situația financiară actuală sau viitoare.

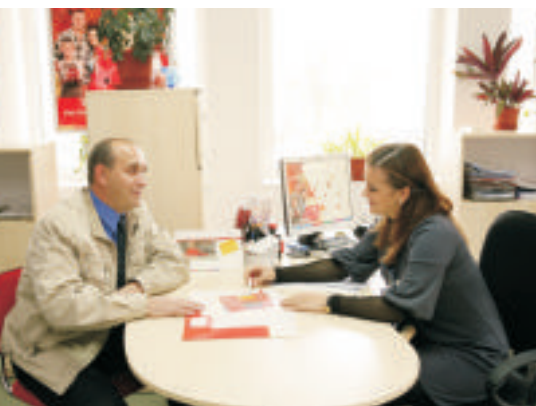
Cardul de plăți înlocuiește numerarul și este destinat pentru achitarea bunurilor și serviciilor procurate de dvs. în limita sumei disponibile pe card.

Cardul de debit vă permite să cheltuiți doar banii care îi aveți în contul curent.

Cardul de credit - puteți cumpăra bunuri în limita maximă a cardului de credit, ulterior veți întoarce datoria băncii în rate lunare.

Electronic-banking vă permite să utilizați serviciile bancare direct de la calculatorul personal conectat la internet, fără necesitatea de a vă prezenta la bancă. Avantajul de baza constă în economisire de timp: puteți să efectuați zilnic toate operațiunile necesare mult mai rapid, chiar de acasă. Un element-cheie al serviciului e-banking este securitatea datelor, garantată prin parolă și coduri de securitate.

Modul în care o bancă trebuie să ofere servicii

O bancă responsabilă activează într-un mod:

- **Transparent**
- **Responsabil**
- **Simplu**

Transparența în prestarea serviciilor înseamnă că toată informația prezentată, trebuie să fie în conformitate cu oferta băncii și pe înțelesul tuturor, nu doar pe înțelesul persoanelor care sunt familiarizate cu terminologia bancară.

Prestarea responsabilă a serviciilor poate avea loc doar atunci când banca oferă servicii bancare ajustate la necesitățile și abilitățile financiare ale clienților.

Comunicarea simplă și directă este metoda cea mai eficientă de informare a publicului, deoarece astfel informația este mai bine structurată și corect prezentată. Iată de ce, informația completă despre bancă și serviciile prestate de aceasta o puteți obține, vizitând reprezentanțele băncii.

În prezent, pe piața din Republica Moldova activează **15 bănci**.

Cum să faceți alegerea corectă?

Ce ar trebui să luați în calcul atunci când decideți cu care bancă ați dori să cooperați?

- Pentru început trebuie să cercetați ofertele propuse de cel puțin două bănci, pentru a putea face diferența dintre același tip de servicii prestate.

Ideal ar fi dacă ați putea găsi tot de ce aveți nevoie într-o singură bancă: să dețineți un cont curent pentru efectuarea plăților, să dețineți un cont de economii, să beneficiați de credite etc.

- Totuși, uneori va fi mai oportun să folosiți serviciile altor bănci, deoarece anumite bănci ar putea oferi servicii mai avantajoase pentru anumite produse.

Siguranță și încredere

Băncile, prin felul lor de a fi, sunt niște **instituții de încredere**. Dvs. vă încredințați banii acestor instituții deoarece sunteți convingeți că acolo vor fi în **siguranță**.

Ce fac băncile pentru a deveni instituții sigure și de încredere?

Ele efectuează operațiunile bancare într-un mod responsabil, care se reflectă de obicei în faptul că banca investeste banii dvs. în afaceri sigure. Iar acest fapt contribuie la dezvoltarea economiei, încercând să reducă la minim riscurile aferente acestor investiții. Clienții trebuie să fie informați despre modul în care sunt utilizați banii băncii, adică capitalul propriu și depozitele clienților. Acest lucru poate fi obținut prin **oferirea unor informații transparente publicului**, un **element-cheie al încrederii**. În acest sens, banca publică rezultatele sale financiare, care astfel sunt accesibile publicului larg.

O bancă de încredere ține cont de necesitățile clienților săi. Angajații băncii, care-și cunosc meseria pe care o practică cu profesionalism, sunt cei care inspiră sentimentul de siguranță și încredere.

Rapiditate

Rapiditatea oferă clientului oportunitatea de a economisi timp.

Rapiditatea în prestarea serviciilor mai are și un aspect financiar. Cu cât mai mult timp se solicită unei sarcini pentru a fi îndeplinită, cu atât mai mare este prețul. Astfel, nu este doar interesul clientului, dar și al băncilor de a menține rapiditatea și eficacitatea proceselor.

Preț

Serviciile și produsele sunt oferite clienților la un anumit preț.

Criteriile de stabilire a prețurilor:

- riscul
- prețul resurselor utilizate
- rapiditatea prestării serviciului.

Taxele pe care le achitați se referă la:

- credite – dobânda pe care o plătiți, comisionul pentru aprobarea creditului și alte taxe
- întreținerea conturilor curente
- cumpărarea și vânzarea valutei străine
- transferurile de bani și altele.

Important! Prețul nu trebuie să reprezinte factorul decisiv în selectarea unei bănci. Trebuie să fiți atenți când este vorba de servicii și produse bancare oferite la prețuri mici, în special în ceea ce privește creditele, deoarece în majoritatea cazurilor sunt implicate costuri adiționale.

Transparență

O bancă responsabilă tinde să explice beneficiile serviciilor oferite pentru a le face înțelese. Operațiunile băncii trebuie să fie transparente.

Transparența înseamnă că dvs. aveți acces la orice informație despre serviciile băncii și costurile aferente acestora în orice moment. În același timp, banca are obligația de a asigura confidențialitatea datelor clienților și nu are drept să divulge anumite lucruri care constituie secretul bancar.

Profesionalism și calitatea serviciilor

A fi profesionist înseamnă în primul rând a fi competent. **Angajații profesioniști** sunt cei capabili să răspundă la orice întrebare prompt, oferind, în același timp un serviciu ajustat la necesitățile dvs. Orice bancă responsabilă investește în instruirea angajaților săi, asigurându-se astfel că aceștia își cunosc bine meseria.

Criteriile care determină calitatea serviciilor:

- prețul
- rapiditatea desfășurării procesului
- condițiile speciale prevăzute în cadrul serviciului/în procesul de utilizare
- caracterul avantajos al serviciului.

Important! Dacă serviciul nu satisface cerințele sau necesitățile dvs. sau dacă nu este flexibil, atunci acest serviciu nu este unul de calitate. Orice bancă, care oferă un serviciu de calitate, trebuie să se asigure că serviciul este ajustat, pe cât posibil, la necesitățile fiecărui client în parte.

Servicii și produse pe înțelesul dvs.

Operațiunile bancare sunt complexe și uneori complicate.

O bancă responsabilă împreună cu angajații ei profesioniști și prietenoși trebuie să fie capabilă să explice clienților particularitățile și beneficiile serviciilor și produselor, cât de complicate nu ar fi acestea, într-un **mod simplu și clar**, asigurându-se că informația a fost percepută corect.

Operațiuni bancare formalizate

Nimănui nu-i place să dedice mult timp elaborării și perfectării documentelor. Operațiunile efectuate de o bancă sunt într-o oarecare măsură birocratice din cauza existenței regulamentelor, care nu pot fi evitate.

Băncile sunt instituții mari, care administrează bani și care solicită executarea corectă a procedurilor și proceselor formale, astfel oferind siguranță clienților. Totuși, ține de competența băncilor să decidă dacă doresc să devină instituții angajate în completarea unui număr mare de documente sau instituții care practică contactul real și comunicarea directă cu clienții.

Formalizarea operațiunilor implică o anumită atitudine a angajaților față de clienți. Orice fel de uniformitate în cadrul băncii poate fi apreciată drept inflexibilitate sau chiar confuzie. Respectiv, nicio bancă nu va dori să creeze o astfel de impresie. Prin urmare, formalitatea este un proces complex, dar care implică siguranță.

Procedurile formale reprezintă un criteriu important, mai ales că acestea influențează rapiditatea prestării serviciilor.

Metode de facilitare a procedurilor formale:

- mai multe documente pot fi contopite în unul singur
- procesele pot fi accelerate
- angajații pot deveni mai eficienți.

Automatism în operațiunile bancare

Dacă primiți extrasul de cont într-un interval de 20 minute de la un dispozitiv prevăzut pentru astfel de servicii, sau dacă banca vă oferă șansa de a depune o sumă mare de bani în timp de 2 minute la un dispozitiv, care numără automat banii, fără a implica casierul – aceasta sigur va influența decizia dvs.

Automatismul poate fi perceput ca o simplificare a operațiunilor, ceea ce face din prestarea serviciilor bancare o activitate mai plăcută.

Totuși, banca trebuie să dea dovadă de chibzuință la introducerea automatismului, deoarece în unele operațiuni, cum ar fi acordarea creditului, contactul personal este singura modalitate de a presta serviciul în mod responsabil.

10 lucruri importante pe care trebuie să le cunoaștem despre credite

9

Acordarea creditului se caracterizează printr-o relație reciprocă: banca vă acordă astăzi un împrumut, iar dvs. îl veți rambursa mâine cu dobândă. În acest capitol, vă vom explica cele mai importante lucruri pe care trebuie să le cunoașteți atunci când decideți să obțineți un credit.

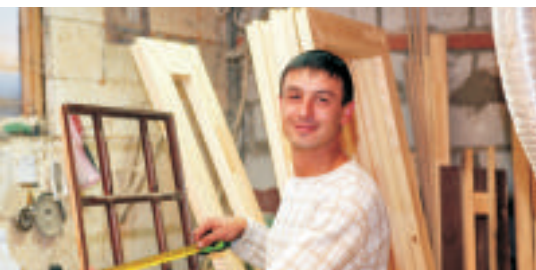
Dobânda pe care o achită clientul pentru suma de bani luată cu împrumut de la bancă, reprezintă sursa principală de venit a băncii. Nu este nimic rău în faptul că o bancă vă aprobă un credit, însă este rău atunci când banca aprobă un credit care nu vă va ajuta la soluționarea problemei, ci va crea o supra-îndatorare.

1. Ce este un credit

Creditul reprezintă banii pe care îi împrumutați de la bancă, în baza unei obligații contractuale conform căreia vă asumați răspunderea să-i rambursați cu o dobândă care, de fapt, este taxa percepută pentru serviciul de creditare.

Nivelul de solvabilitate este capacitatea dvs. de a rambursa o anumită sumă de credit în limita termenilor stabiliți. De obicei, acest nivel se stabilește în baza venitului lunar, datoriilor anterioare restante, situația familială. Nivelul de solvabilitate servește drept indicatorul, care demonstrează abilitatea dvs. de a rambursa creditul.

2. Tipuri de credit

Credite de consum

Atunci când doriți să procurați mobilă, tehnică de uz casnic ș.a. creditul care vi se potrivește cel mai bine va fi așa numitul credit în rate sau **creditul de consum**.

Acest tip de credit este **destinat persoanelor fizice**.

Creditele pot fi acordate în numerar sau prin virament.

- **Creditele acordate în numerar** sunt transferate în contul curent sau contul de credit, de unde puteți retrage mijloacele necesare.
- **Creditele prin virament** sunt utilizate pentru a procura bunuri prin facturi, atunci când suma creditului aprobat a fost transferată prin intermediul unei tranzacții prin virament, în contul întreprinderii de la care ați achiziționat bunurile.

Credite cu scop determinat mijloacele bănești nu pot fi utilizate în alte scopuri decât cel stabilit.

Credite cu scop nedeterminat mijloacele bănești pot fi utilizate pentru toate scopurile.

Creditul Overdraft este, de fapt, o posibilitate de a retrage o sumă de bani în limita aprobată în prealabil de bancă, chiar și atunci când nu dispuneți de fonduri în contul dvs. curent. Această sumă este calculată în baza salariului lunar, minus obligațiile pentru credit sau datoria pe cardul de credit, și este aprobată în conformitate cu nivelul dvs. de solvabilitate. Overdraftul este de obicei aprobat pe un termen de un an, cu toate că poate fi aprobat și pe o perioadă mai scurtă. **Dobânda** se calculează zilnic doar pentru suma cu care sunteți în "minus".

2. Tipuri de credit

Creditul Overdraft

Recomandare! Deoarece dobânda pe Overdraft este oarecum mare, se recomandă ca acest tip de credit să fie solicitat doar în cazul în care dvs. doriți să procurați ceva astăzi, știind că în următoarele zile veți avea intrări de mijloace bănești pe cont. Nu se recomandă ca acest tip de credit să fie utilizat pentru procurarea bunurilor de consum și vă sugerăm să evitați utilizarea constantă a Overdraftului până la suma maximă aprobată.

Alte tipuri de credite

Băncile acordă persoanelor fizice:

- credite pentru îmbunătățirea condițiilor de trai
- credite imobiliare
- credite pentru utilizarea eficientă a energiei etc.

Suma creditelor respective este de obicei una mai mare. Scopul creditului este îmbunătățirea condițiilor dvs. de trai, dar și micșorarea cheltuielilor pentru energie electrică, carburanți etc.

3. Cum banca obține informație despre dvs.

Banca verifică situația dvs. financiară înainte de a-și pronunța decizia cu privire la cererea de credit. Banca trebuie să folosească surse de informație interne și externe pentru a verifica nivelul de solvabilitate a potențialului utilizator de credit. Fiecare contract încheiat cu banca, începe cu o discuție. Banca ce dorește să acorde creditul într-un mod responsabil trebuie să dețină o informație detaliată despre dvs., pentru a evita situația în care nu veți fi capabil să rambursați creditul. După discuția purtată cu dvs., banca poate obține o informație în baza contului curent al cărui sunteți titular. La analiza contului curent, banca va analiza situația actuală a contului, precum și randamentul acestuia, în special atunci când se apreciază nivelul de solvabilitate. Această informație vine să ofere o imagine de ansamblu a obiceiurilor dvs.

Biroul de Credit este o instituție națională, care colectează informația despre datoriile clienților pe credite, leasing și alte operațiuni de plată. Băncile pot utiliza raportul Biroului de Credit doar prin acordul în scris de către persoana la care se referă informația.

4. Comunicarea cu ofițerul de credite

Comunicarea cu ofițerul de credite trebuie să decurgă pe picior de egalitate. Ofițerii de credite sunt instruiți să ofere consultații, să fie de ajutor și să găsească soluția potrivită împreună cu dvs.

Recomandare! Atunci când comunicați cu ofițerul de credite, nu trebuie să aveți secrete. Fiți sinceri: dacă banca observă că oferiți informație incorectă, va înceta să aibă încredere în dvs. și va respinge cererea dvs. de acordare a creditului.

5. Cum alegeți creditul potrivit

Înainte de a depune cererea de acordare a creditului la bancă, puneți-vă următoarele întrebări:

Care este scopul pentru care solicitați un credit?

Țineți cont de faptul că **produsul procurat trebuie să compenseze prețul**, adică valoarea bunurilor procurate trebuie să vă ofere anumite beneficii. Dacă, însă, dvs. obțineți un credit de consum, care este utilizat pentru procurarea produselor de consum nu obțineți beneficii. Respectiv trebuie să analizați bine nevoile dvs. înainte de a lua un credit de consum.

Analizați următoarele idei:

- Aveți nevoie de produsul pe care doriți să-l procurați prin intermediul creditului?
- Creditul trebuie să fie rambursat și obligația dvs. nu se sfârșește atunci când cumpărați articolul dorit, ci doar atunci când ați rambursat în întregime creditul.
- Nu uitați că în timp articolul procurat își pierde din valoare.

Cum alegeți termenul de rambursare a creditului?

Dacă utilizați creditul pentru a procura un articol cu termen de exploatare mic, atunci **termenul de rambursare a creditului** nu trebuie să depășească termenul de exploatare a produsului procurat prin intermediul acestui credit. Mai mult, reflectați bine asupra celui mai lung și asupra celui mai scurt termen de rambursare, căruia ați fi capabili să-i faceți față.

Care este suma creditului de care aveți nevoie?

Suma creditului poate fi determinată cel mai bine în baza ratelor lunare. Atunci când discutați cu ofițerul de credite rugați să vă calculeze **ratele lunare**, deoarece anume acest calcul reprezintă indicatorul abilităților dvs. financiare.

Care este situația dvs. financiară?

- Comparați veniturile cu cheltuielile
- Dacă balanța este negativă, adică cheltuielile depășesc suma venitului, și nu dispuneți de alte economii, nu trebuie să vă gândiți la obținerea unui credit
- Dacă, totuși, vă gândiți în continuare să luați un credit, amintiți-vă următoarele: creditul vine ca o obligație adăugătoare, respectiv cheltuieli suplimentare.

Ce venituri aveți?

Atunci când depuneți cererea pentru obținerea unui credit trebuie să cunoașteți în care măsură **locul dvs. de munca este stabil și perioada de timp** în care presupuneți că veți avea un venit regulat.

5. Cum alegeți creditul potrivit

Aveți un alt credit la moment?

Aveți grijă de îndatorarea dvs. curentă, deoarece **un credit suplimentar vă va spori obligațiile lunare** și cota de îndatorare față de venitul lunar. Dacă însă totuși decideți să luați un al doilea credit, adică să beneficiați de un credit paralel, reflectați asupra termenilor aceluia credit, solicitați o rată a dobânzii mai mică sau luați în calcul posibilitatea de refinanțare a primului credit.

Credeți că veți reuși să achitați creditul conform termenilor oferiți?

Deseori, **termenii de creditare** pot părea similari la prima vedere, însă după un studiu mai aprofundat puteți găsi ceva ce se potrivește mult mai bine situației dvs. financiare. Sau se poate întâmpla invers: veți observa că ratele mici mediatizate ale dobânzii nu sunt chiar așa de mici, sau că termenii nu sunt reali.

Ce garanție ați dori / puteți oferi?

Garanția pentru creditul de consum este desemnată în așa fel încât banca poate colecta datoria în orice timp, în cazul în care dvs. nu executați plățile la timp. Anume din acest punct de vedere trebuie să vă gândiți serios asupra tipului de garanție pentru care optați.

Pe de altă parte, dvs. puteți oferi băncii un alt **tip de gaj**, unul care vi se potrivește mai bine. În orice situație – comunicați cu banca.

6. Care sunt cheltuielile de creditare

O parte importantă în contractul de credit este dedicată **ratei dobânzii**. Atunci când analizați ratele de dobândă trebuie să cunoașteți care este diferența dintre **rata dobânzii nominale** și **rata dobânzii efective**.

Rata dobânzii nominală este procentul aplicat pe suma principală a creditului și reprezintă rata dobânzii anuale sau lunare plătită de client. Rata dobânzii nominale nu include cheltuielile adiționale.

Rata dobânzii efectivă cuprinde toate costurile aferente creditului și include taxele și costurile plătite pentru obținerea creditului (cheltuieli de asigurare a creditului, cheltuieli de procesare a cererii de obținere a creditului etc.). În cazul contractului standard de credit, rata efectivă a dobânzii este influențată de: rata nominală lunară a dobânzii, taxe, metoda de rambursare și termenul de rambursare a creditului. În lipsa comisioanelor adăugătoare, rata efectivă a dobânzii este egală cu rata nominală anuală a dobânzii.

Alte cheltuieli pentru credit:

- taxa de întreținere a contului
- cheltuieli de garanție a creditului
- cheltuieli de finanțare pe termen scurt
- în unele cazuri, chiar și asigurarea sumei restante.

7. Ce trebuie să conțină contractul de credit

Contractul de credit conține **contractul propriu zis și planul de rambursare**.

Recomandare! Atrageți atenție la următoarele părți ale contractului:

- valuta creditului
- rata schimbului valutar, utilizată pentru calcularea ratelor
- garanția pe credit
- penalitățile legate de întârziere pentru achitarea creditului
- termenii de colectare forțată a datoriei
- prevederile, care stabilesc rata dobânzii pe credit.

Rata dobânzii:

- **rata fixă a dobânzii** semnifică că nu poate fi modificată pe toată perioada termenului de rambursare a creditului.
- **rata flexibilă a dobânzii** poate varia în conformitate cu schimbările de pe piața monetară.
- **rata dobânzii este calculată** pe suma restantă, adică pe partea neplătită de credit, sau pe întreaga sumă a creditului, ceea ce este foarte rar.

Pe lângă contractul de credit, clientul trebuie să semneze, dacă este necesar, un document separat pentru garanția creditului, numit **contract de gaj** sau contract de fidejusiune.

8. Garantarea creditului

Scopul garantării creditului este de a permite băncilor să colecteze creanțe de la alte surse în cazul în care survine vreo problemă în colectarea datoriilor de la sursele convenite. Rambursarea creditului se efectuează de obicei în baza sumei venitului lunar, pe când garanția pune la dispoziție alte mijloace de colectare a datoriilor.

Cea mai populară formă a garanției de rambursare a creditului de consum este un gaj în bază de bunuri mobile sau imobile. **Gajul** este definit printr-un contract de gaj separat.

9. Procesul de aprobare a creditului

Există câțiva **pași** care despart dorința dvs. de a obține un credit de aprobarea pronunțată de bancă. Aceștia constituie “**procesul de aprobare a creditului**”.

Ați avut deja interviul cu ofițerul de credite și ați îndeplinit împreună formularul cererii de obținere a creditului. Ce urmează?

Analiza creditului: cererea dvs. de obținere a creditului este supusă procesării. Pe durata acestui proces, banca verifică nivelul dvs. de solvabilitate.

9. Procesul de aprobare a creditului

Decizia cu privire la aprobarea creditului: în funcție de complexitatea creditului și suma acestuia, decizia poate fi luată de câteva persoane sau de un comitet de credit, care analizează cererea dvs., ținând cont de toate documentele pe care le-ați prezentat, în calitate de dovadă a nivelului dvs. de solvabilitate și în cele din urmă adoptă o hotărâre finală, fie pozitivă sau negativă.

Informarea clientului despre decizia luată: banca informează clientul despre decizia luată, de obicei în timp de trei zile. După informarea clientului, dacă decizia este pozitivă, banca pregătește toate documentele necesare pentru debursarea creditului.

Debursarea creditului: în cadrul acestei etape, dvs. semnați contractul de credit și părțile integrale ale acestuia, precum și contractele de garanție.

Monitorizare: după ce creditul a fost aprobat, banca inițiază procesul de monitorizare. La intervale egale, banca verifică dacă dvs. vă onorați obligațiile contractuale. De asemenea, starea financiară a dvs. este supusă verificării la anumite intervale, de obicei o dată pe an.

Fidejusiunea este o garanție personală și constă în angajamentul pe care și-l ia o persoană (fidejutor) față de creditor de a executa obligația debitorului principal în cazul că acela nu o va executa.

Gajul este o parte a proprietății dvs., care servește drept garanție pe credit, ceea ce înseamnă că în cazul în care încetați să vă onorați obligațiile prevăzute în contractul de credit, o parte din proprietatea dvs. poate fi vândută prin licitație sau negocieri, intrând astfel în posesia unei persoane terțe.

Ipoteca permite băncii să colecteze datoria din bunurile imobile pe care le-ați gajat, în cazul în care dvs. încetați să efectuați plățile la timp.

10. Pașii de urmat dacă apar probleme la rambursarea creditului

Dacă la un anumit moment vă confrunțați cu probleme financiare, trebuie să vă păstrați calmul, să comunicați cu banca, și împreună să stabiliți unele măsuri de soluționare a situației. Deseori, în astfel de momente, veți avea posibilitatea să vedeți dacă banca este un partener de încredere sau doar un vânzător de servicii.

Astfel urmează să stabiliți:

- factorii care au cauzat dificultățile
- pașii-cheie necesari pe care trebuie să îi urmați pentru a depăși aceste dificultăți
- propunerile pe care le veți adresa băncii
- trei argumente aferente sugestiilor prezentate.

Toată informația prezentată de dvs. trebuie să fie susținută cu documente relevante atașate.

Pașii de recuperare pe termen scurt

- Folosiți economiile de care dispuneți, pentru a vă achita datoriile.
- Analizați care sunt prioritățile aferente cheltuielilor.

Pașii de recuperare pe termen mediu

- Încercați să vă majorați venitul.
- Reduceți cheltuielile, analizând posibilitatea de a face unele economii.

Pașii de recuperare pe termen lung

- Încercați să reduceți din cheltuielile dvs. considerabile.

Economiile ne ajută să dezvoltăm deprinderea de a administra banii mai rațional și de a conștientiza valoarea lor reală. Dacă la un moment dat, dvs. veți avea nevoie urgent de bani, nu veți fi nevoiți să aplicați pentru obținerea unui credit, căci ați putea folosi propriile economii.

Într-un anumit context, economiile sunt similare creditelor. În cazul creditelor, dvs. veți folosi în prealabil banii de care nu dispuneți, în timp ce, în cazul economiilor, dvs. veți depune banii deoparte, astfel încât să îi puteți folosi la un anumit moment în viitor. Atunci când economisiți, dvs. utilizați banii de care dispuneți. Drept urmare, una din cele mai importante trăsături ale economiilor este planificarea.

Vă încurajăm să începeți să planificați și să vă administrați cu responsabilitate propriile finanțe.

1. Tipuri de economisire

Depozitul la vedere este un depozit de economii creat **fără termen fix**. Oricând puteți depune sau retrage mijloace din acest cont. Banca calculează dobânda în conformitate cu soldul zilnic al economiilor dvs., iar **dobânda este cumulată trimestrial sau anual**, în funcție de oferta băncii respective.

Depozitul la termen este un depozit de economii creat pentru **o anumită perioadă de timp**. Acest tip de economisire are o perioadă bine definită și poate fi utilizat doar după expirarea termenului stabilit.

Depozitul la termen **poate fi retras înainte de expirarea termenului stabilit** prin contract, însă în acest caz, rata dobânzii va fi mai mică decât cea convenită pentru întreaga perioadă.

Recomandare! În cazul retragerii înainte de termen a banilor din contul de depozit la termen, veți plăti penalități pentru încetarea perioadei definite, iar rata dobânzii va fi redusă. Într-o anumită măsură, scopul acestor penalități este de a acoperi cheltuielile pe care banca le-ar fi suportat, deoarece banca își elaborează planul financiar în concordanță cu obligațiile dvs. contractuale.

Beneficiile de care se bucură titularii conturilor de depozit la termen:

- De obicei **rata dobânzii** calculată pe depozitul la termen este mai mare, din motiv că oamenii își încredințează banii băncii pe o perioadă de timp convenită în prealabil, și deci banca este sigură că poate utiliza acei bani pe toată durata perioadei respective.
- Acest tip de economisire are un efect pozitiv asupra planificării cheltuielilor, deoarece dvs. vă planificați venitul din timp oferindu-vă, astfel un nivel mai mare de control asupra finanțelor.

2. Cum alegeți tipul corect de economisire?

- **Organizați-vă planurile** în conformitate cu necesitățile dvs.
- Dacă optați **pentru depozitul la termen**, perioada de economisire va fi stabilă conform trebuințelor dvs.
- În cazul în care, din contra, dvs. economisiți cu un anumit motiv, atunci ați putea deschide **un depozit la vedere**, ce ar putea fi pus la dispoziție în orice moment.
- **Combinați diverse tipuri de conturi de economii**, depunând banii în diverse conturi.

3. Ce înseamnă obligațiile contractuale?

Atunci când contractați un depozit la termen, veți semna un contract de cont de depozit, care reglementează regulile și obligațiile aplicate pentru ambele părți.

Contractul definește, pe lângă **perioada de timp** și **rata dobânzii**, **contul** în care mijloacele și dobânda vor fi transferate după expirarea perioadei definite, **termenii** și **condițiile** pentru încetarea prematură a contractului, dobânda calculată în astfel de cazuri, condiții speciale etc.

4. Care sunt condițiile speciale?

Majoritatea băncilor oferă **condiții speciale**, pentru a încuraja și motiva clienții să economisească.

Beneficiile:

- retragerea prematură a unei părți din suma principală fără a rezilia contractul
- plata în avans a dobânzii
- posibilitatea de a adăuga fonduri în conturile de economii
- majorarea dobânzii în funcție de sumă etc.

Bugetul

Bugetul este un plan creat pentru a administra mai ușor mijloacele bănești. Bugetul vă poate oferi o imagine de ansamblu despre situația dvs. financiară și vă ajută să țineți sub control finanțele.

Toate bugetele se creează respectând ideile:

- achitarea datoriilor
- economisirea de bani pentru situații imprevizibile
- acoperirea cheltuielilor curente.

Pentru a crea bugetul, trebuie să cunoașteți următoarele:

- ce sumă de bani veți avea la o anumită perioadă de timp – **venitul dvs.**
- ce sumă de bani veți cheltui într-o anumită perioadă de timp – **cheltuielile dvs.**
- cum puteți beneficia de valoarea banilor dvs. la maxim.

Pentru a **determina venitul dvs.**, analizați evidența salariului sau extrasul lunar din contul bancar. Apoi, faceți o analiză a cheltuielilor lunare. Acestea se împart în trei tipuri: cheltuieli fixe, cheltuieli flexibile și cheltuieli voluntare.

Tipuri de cheltuieli

Cheltuielile fixe sunt regulate și mai mult sau mai puțin invariabile în fiecare lună. Aici se includ cheltuielile pentru facturile pe energia electrică, telefon, servicii comunale, internet, ratele pe credit, ratele pe asigurări etc.

Cheltuielile flexibile sunt de asemenea regulate, însă sumele variază. Ele includ, de exemplu facturile pentru telefonul mobil.

Cheltuielile voluntare sunt costurile pe care le alegeți și asupra cărora aveți control de sine stătător. Acestea includ distracțiile, procurarea de articole de îmbrăcăminte, cadouri.

Pentru a administra eficient banii, lunar trebuie:

- să rezervați sume fixe pentru bani dvs. de buzunar sau a membrilor familiei dvs.
- să faceți lista de cumpărături
- să planificați din timp cumpărăturile de valoare
- dacă câștigați cu timpul mai mulți bani, încercați să economisiți mai mult
- nu încercați să “înfrumusețați” cifrele, dar calculați exact situația reală
- să monitorizați lunar bugetul și ajustați bugetul conform schimbărilor aferente venitului și cheltuielilor.

Bugetul familiei

Categorii	Suma lunară prevăzută la buget	Suma lunară reală	Diferența
Venit			
Salariu			
Prime/majorări de salariu			
Abonament lunar de transport			
Compensații			
Alt venit			
Venit total			
Cheltuieli fixe			
Chiria			
Energia electrică			
Telefonul			
Servicii comunale			
TV și internet			
Gaz			
Asigurare medicală			
Pensie			
Rata pe credit			
Cheltuieli pentru copii			
Alte cheltuieli fixe			
Cheltuieli flexibile			
Produse alimentare			
Transport			
Reparații în casă			
Cheltuieli de sănătate			
Alte cheltuieli flexibile			
Cheltuieli voluntare			
Economii			
Distrații			
Îmbrăcăminte, încălțăminte			
Cadouri			
Alte cheltuieli voluntare			
Cheltuieli totale			
Venit net			

Misiune

ProCredit Bank este o bancă orientată spre dezvoltare, care oferă o gamă largă de servicii și produse bancare la cele mai înalte standarde. În activitatea noastră de creditare ne concentrăm asupra întreprinderilor foarte mici, mici și mijlocii, deoarece suntem convingși că aceste afaceri creează cel mai mare număr de locuri de muncă și au o contribuție vitală la dezvoltarea economică a țării în care operează.

Spre deosebire de alte bănci, banca noastră nu promovează creditele de consum. În schimb, ne angajăm să punem la dispoziția clienților noștri produse și servicii bancare în mod responsabil și să formăm o cultură a economisirii și parteneriate de durată cu aceștia.

A acționarii noștri așteaptă o rambursare susținută a investițiilor, și nu au ca principal interes maximizarea profitului pe termen scurt. Investim masiv în instruirea personalului nostru, pentru a crea o atmosferă de lucru eficientă și agreabilă și pentru a oferi cele mai prietenoase și cele mai competente servicii clienților noștri.

Vă așteptăm în toate reprezentanțele ProCredit Bank

- nr. 1 Chișinău-Centru: str. M. Eminescu 35, t. 27-17-07
- nr. 2 Chișinău-Centru: bd. Șt. cel Mare 65, t. 83-65-80
- nr. 3 Chișinău-Botanica: bd. Dacia 27, t. 55-83-09
- nr. 5 Chișinău-Ciocana: bd. M. cel Bătrân 5, t. 44-39-25
- nr. 7 Chișinău-Sculeni: str. Calea Leșilor 5, t. 59-28-20
- nr. 8 Chișinău-Râșcani: bd. Moscova 15/4, t. 31-12-10
- nr. 9 Chișinău-Botanica: str. Sarmizegetusa 1, t. 55-65-46
- nr. 10 Chișinău-Poșta Veche: str. Ceucari 2/6, t. 43-66-65
- nr. 11 Chișinău-Centru: str. Cosmonauților 9, t. 24-40-88
- nr. 12 Chișinău-Botanica: bd. I. Gagarin 3, t. 54-56-34

- nr. 1 Bălți: str. Șt. cel Mare 37, t. (231) 6-34-75
- nr. 2 Bălți: str. Șt. cel Mare 6/1, t. (231) 4-26-02
- Cahul: str. Șt. cel Mare 19, t. (299) 3-23-40
- Comrat: str. Pobedî 75, t. (298) 2-49-00
- Drochia: str. 31 August 33, t. (252) 2-05-95
- Edineț: str. Independenței 76, t. (246) 2-49-00
- Fălești: str. M. Eminescu 10, t. (259) 2-42-32
- Florești: str. Vasile Lupu 59, t. (250) 2-60-92
- Hâncești: str. Chișinăului 2A, t. (269) 2-58-98
- Ocnița: str. 50 Ani ai Biruinței 116, t. (271) 2-19-96
- Orhei: str. Vasile Lupu 34, t. (235) 2-26-82
- Soroca: str. Șt. cel Mare 33, t. (230) 3-01-75
- Strășeni: str. M. Eminescu 33, t. (237) 2-25-15
- Ungheni: str. Națională 27, t. (236) 2-22-95